

**Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos**

dokumentas@fntt.lt, kopija Albertas.Valincius@fntt.lt

Siunčiama el. paštu

DĖL INFORMACIJOS APIE KLIENTĄ IR JO ATSTOVĄ, KLIENTO NAUDOS GAVĖJĄ, KLIENTO, KURIS YRA JURIDINIS ASMUO, NUOSAVYBĖS IR KONTROLĖS STRUKTŪROJE DALYVAUJANČIUS ASMENIS IR (AR) PINIGINES OPERACIJAS AR SANDORIUS KEITIMOSI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

Asociacija „Fintech Hub LT“ (toliau – Asociacija), susipažinusi su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymu „Dėl informacijos apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius keitimosi tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), teikia savo nuomonę.

1. Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹, 15² ir 46¹ straipsniais įstatymo projekto (toliau – Projektas) 15¹ straipsnio 1 dalis numato, kad finansų įstaigos turi teisę keistis informacija apie klientus, „[...] kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo, įskaitant galimą tarptautinių finansinių sankcijų ir (ar) ribojamųjų priemonių netinkamą įgyvendinimą“. Projekto Aiškinamajame rašte nurodyta, kad finansų įstaigos taip pat galės keistis informacija apie įtariamus sukčiavimo atvejus. Manome, kad informacijos keitimasis įtariant galimą sukčiavimą šiuo metu yra vienas opiausių klausimų rinkoje, ir vien Aiškinamojo rašto tokie nuostatai ilgalaikėje perspektyvoje nepakanka. Suprantame, kad sukčiavimas yra vienas iš pinigų plovimo predikatų. Vis dėlto, atsižvelgiant į bendrą situaciją rinkoje siūlome jį išskirti iš kitų predikatų arba Tvarkos aprašą papildyti visais pinigų plovimo predikatais, kad rinkos dalyviams būtų aišku, jog informacija galima keistis ir esant įtarimų dėl sukčiavimo.
2. Asociacijos pasiūlymai dėl II Skyriaus 10 punkto. Atkreipiame dėmesį, kad rinkoje jau yra sprendimų, kurie galėtų atlikti Platformos funkciją. Siūlome pakeisti formuluotę:
„10. Platformos valdytojai yra finansų **Finansų** įstaigos, kurios bendradarbiavimo sutarties pagrindu **gali nuspręsti nusprendė pasirinkti Platformą iš rinkoje siūlomų sprendimų arba ją sukurti. Rinkos dalyvis, sukūręs platformą, arba rinkos dalyvių visuma atliks Platformos valdytojo funkciją.** Platformos valdytojas yra ir jo žinioje esančių ir tvarkomų (teikiamų ir gaunamų) asmens duomenų valdytojas.“
Papildomai pažymime, kad Asociacijos nariai nerimauja dėl tinkamo asmens duomenų tvarkymo, jeigu Platformos valdytojais bus kelios skirtingos finansų įstaigos. Manome, kad būtų tikslinga nustatyti, jog Platformos valdytojas būtų vienas konkretus juridinis vienetas, kuriam būtų taikomi informacinės saugos reikalavimai. Kartu tai padėtų nustatyti aiškius kontrolės ir atskaitomybės Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai mechanizmus.
3. Asociacijos pasiūlymai dėl III Skyriaus. Siūlome numatyti, kad finansų įstaigos gali keistis nurodytais duomenimis, tačiau neprivalo pateikti jų visų, jeigu nėra tikslinga. Finansų įstaiga turėtų keistis tik tomis duomenų kategorijomis, kurios aktualios užklausa teikiančiai finansų įstaigai.

4. Asociacijos pasiūlymai dėl VI Skyriaus. Siūlome numatyti, kad Platforma turi atitikti ISO 27001 saugos standartą.

Taip pat teikiame papildomus Asociacijos narių klausimus, kurie kilo vertinant Tvarkos aprašą:

1. Ar finansų įstaigos bus įpareigos keistis informacija tik naudojantis Tvarkos apraše nurodyta Platforma, ar bus leidžiama naudotis ir kitais informacijos mainų kanalais?
2. Ar finansų įstaigoms leidžiama keistis informacija tik Lietuvos Respublikos viduje, ar galima keistis informacija su kitų šalių finansų įstaigomis, jei atitinkamų šalių teisės aktai tai numato? Šis klausimas aktualus dėl galimybės keistis informacija su kaimyninių valstybių finansų įstaigomis.
3. Dėl IV skyriaus 22.4 punkto, kuriame numatyta, kad duomenų analizės posistemyje bus „[...] analizuojami apibendrinti, susisteminti ir nuasmeninti duomenys, siekiant atlikti tyrimus, vertinimus ir analizes, rengti gerosios praktikos apibendrinimus ir pasiūlymus dėl jos taikymo privataus sektoriaus subjektams atliekant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos vidaus rizikos vertinimą“. Kas yra numatyti šios funkcijos vartotojai?

Administracijos direktorė
Greta Ranonytė